

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Čímice

1895–1949

Inventář

EL NAD č.: 1429

AP č.: 594

Eva Ulrichová

Klatovy 2016

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady se volili ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Místní školní rada v Čímicích vznikla v roce 1868, z nejstaršího období však nejsou o její činnosti zprávy. V té době byla Obecná škola v Čímicích jednotřídní s 96 dětmi a byly k ní přiškoleny osady Benešův Mlýn a Lomecký Mlýn. V roce 1870 byla škola zařazena do čtvrté třídy služného, což činilo 400 zlatých ročně a do třetí třídy školného, které bylo 3 zlaté a 12 krejcarů ročně z jednoho dítěte. V roce 1884 byla škola rozšířena na dvoutřídní. Z tohoto důvodu obec koupila domek, ve kterém zřídila bydlení pro učitele a bývalý byt ve školní budově upravila na druhou školní místnost.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. 12. 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. 1. 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Podle tohoto nařízení došlo v prosinci 1920 k rozpuštění Místní školní rady v Čímicích a 18. února 1921 zvolilo obecní zastupitelstvo novou místní školní radu, která dne 28. února 1921 složila slib do rukou zmocněnce okresního školního výboru Františka Mikše.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. Tak k tomu bylo i v Čímicích, kdy na základě přípisu Okresního školního výboru v Sušici došlo k rozpuštění místní školní rady a dne 1. srpna 1941 byla jmenována nová. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady nebo mohl být jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce). V Čímicích tato pravomoc přešla na starostu obce Václava Zdeňka, který na schůzi místní školní rady dne 1. ledna 1944 převzal všechny spisy včetně pokladní hotovosti.

K obnovení školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920. Na schůzi místní školní rady dne 22. července 1945 byla ustanovena nová školní rada, která téhož dne schválila rozpočet místní školní obce na rok 1945.

Činnost místních školních rad zanikla zákonem č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence školní rady nacházely v budově školy. Do archivu byly předány dne 18. 12. 1958 - přír. č. 148/58 Národní školou Čímice. Archivní fond Místní školní rada Čímice EL NAD 1429 byl založen v roce 1998.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1895–1949. Jazykem archiválií je čeština. Po fyzické stránce jsou archiválie poškozeny prachem.

Fond obsahuje 5 úředních knih z let 1895–1949. Nedochovaly se knihy zápisů ze schůzí před rokem 1895, ani jiné další archiválie.

V roce 2004 byly matriky žáků z let 1873–1927 přesunuty do archivního fondu Základní devítiletá škola Čímice v rámci jeho zpracování, protože u nich bylo evidentní, že byly vedeny ve škole řídícím učitelem, nikoliv místní školní radou.

Při pořádání fondu došlo ke změně časového rozsahu z let 1890–1949 na 1895–1949. Rok 1890 zmiňuje pouze přípis c. k. okresního školního výboru o programu schůzí místních školních rad.

Dále došlo ke změně evidenčních jednotek, kdy byly 3 soupisy školou povinných dětí přeřazeny ze spisů do úředních knih, čímž se změnil i rozsah metráže z 0,11 bm na 0,04 bm.

Při pořádání fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatku čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje knihy zápisů ze schůzí z let 1895–1949, ve kterých je uvedeno složení místní školní rady a její činnosti v daných volebních obdobích. Dále se dochovaly soupisy školou povinných dětí z let 1901–1933, na jejichž titulní straně je poznamenáno „Pro místní školní radu v Čímicích“, proto byly ponechány ve fondu.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2015 a archivní pomůckou opatřila v roce 2016 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 19. 2. 2016

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy. *Základní devítiletá škola Čímice*. EL NAD 1262.

SOKA Klatovy. *Archiv obce Čímice*. EL NAD 737.

SOKA Klatovy. *Místní národní výbor Čímice*. EL NAD 34.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-709-1

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařský-královský
čj.	číslo jednací
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	ministerstvo vnitra
OŠR	okresní školní rada
přír. č.	přírůstkové číslo
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOKA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
Úřední knihy			
1	Zápisy ze schůzí	1895–1907	ukn 1
2	Zápisy ze schůzí	1933–1949	ukn 2
3	Soupis školou povinných dětí	1901–1902	ukn 3
4	Soupis školou povinných dětí	1906–1907	ukn 4
5	Soupis školou povinných dětí	1931–1932	ukn 5

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Čímice
Značka archivního fondu:	MŠR Čímice
Časové rozmezí:	1895–1949
Počet evidenčních jednotek:	5 (5 úředních knih)
Počet inventárních jednotek:	5
Rozsah v bm:	0,04
Stav ke dni:	19. 2. 2016
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 19. 2. 2016 – čj. SOAP/040-0276/2016